

† CASIAN,

*din darul lui Dumnezeu,
Arhiepiscop al Dunării de Jos,
preacuviosului cin monahal,
preacucernicilor preoți și diaconi
și preaiubiților frați și surori creștini și creștine
din de Dumnezeu oblăduita noastră arhiepiscopie,
har, milă, pace sfântă și luminoasă bucurie
la Praznicul Sfintei Învieri,
iar de la smerenia Noastră arhiereseți binecuvântări.*

*Hristos a înviat!
Adevărat a înviat!*

*„Îngropați fiind împreună cu El
(Hristos, s.n) prin botez, cu El ați și
înviat prin credința în lucrarea lui
Dumnezeu, Cel ce L-a înviat pe El din
morți“ (Col. 2, 12).*

Iubiți părinți slujitori și dreptmăritori creștini,

Ne-a învrednicit Dumnezeu și anul acesta să ne „luminăm cu prăznuirea“, fiind întruniți toți cei iubitori de comuniune sfântă în marea familie a Bisericii noastre dreptmăritoare, a satelor și a orașelor Eparhiei noastre. De îndată ce ne-a invitat păstorul sufletesc, am primit lumina pascală, care este chiar lumina Învierii din morți a Mântuitorului și, astfel, în biserici și în afara lor „toate s-au umplut de lumină: și cerul, și pământul, și cele de dedesubt“¹.

1. *Cântarea a III-a din Canonul Învierii*, în „Penticostar“, Ed. I.B.M.B.O.R., București, 1999, p. 16.

Suntem, aşadar, purtători de lumină, nu doar prin făclia pascală din mâini, ci şi duhovniceşte, prin prezenţa luminoasă a Mântuitorului Hristos, Care aprinde flacăra Învierii Sale şi în sufletele, şi în inimile noastre.

Întreaga noastră persoană, trup şi suflet, este purtătoarea luminii credinţei pe care am primit-o la Botez. Tot atunci ne-am îmbrăcat şi în „haina luminoasă“ a vieţii celei noi. De aceea, toţi „câţi în Hristos ne-am botezat, în Hristos ne-am şi îmbrăcat!“².

Între lumina drepte credinţe primite la intrarea noastră în creştinism şi cea a Învierii Domnului este o strânsă legătură spirituală, motiv pentru care, în primele secole ale Bisericii, Botezul se săvârşea chiar în ziua de Paşti. Acest mare eveniment din viaţa noastră, Botezul, se mai numeşte şi „luminare“, prin credinţă, ca dar dumnezeiesc, spre a dobândi viaţa de veci, care este trăire în comuniune cu Hristos Domnul. Când ne botezăm, ne naştem la viaţa spirituală autentică, ne înnoim şi participăm la lucrarea faptelor care învie în noi iubirea de Dumnezeu şi de aproapele. Această naştere din nou, „*din apă şi din Duh*“ (Ioan 3, 5) este înviere a vieţii creştine, aici, în lumea noastră, *înainte de Învierea cea mare* în Împărăţia lui Dumnezeu.

În Sfânta Scriptură se arată importanţa curăţirii, prin intervenţia lui Dumnezeu, încă de la începutul vieţii, spre apărarea oamenilor de lucrările întunericii şi ale păcatului, şi trecerea lor de la această robie la libertatea luminoasă a virtuţii.

Botezul, prefigurat în Vechiul Testament şi practicat de Sfântul Ioan Botezătorul spre curăţirea de faptele rele, a devenit, prin lucrarea Mântuitorului, putere de iertare a păcatelor.

Domnul coboară mai întâi în Iordan pentru a întemeia Botezul nostru creştin, pentru a ne ierta păcatele şi pentru a ne dărui puterea vieţii celei noi şi luminoase. Tot astfel, după răstignirea pe Cruce, Mântuitorul coboară în mormânt „ca un muritor“, dar ca „Dumnezeu adevărat şi Om adevărat“, cu puterea Preasfintei Treimi, omoară moartea şi ne trece pe toţi de la robia ei la libertatea vieţii veşnice. „Cu trupul ador-

2. *Slujba Botezului*, în „Molitfelnic“, Ed. I.B.M.B.O.R., Bucureşti, 2002, p. 43.

mind ca un muritor, Împărate și Doamne, a treia zi ai înviat, pe Adam din stricăciune ridicând și moartea pierzându-o, Paștile nesticăciunii, lumii de mântuire³.

Așadar, la Botez am fost afundați și noi de trei ori în apa cristelniței, care prefigurează și mormântul Domnului, și izvorul curățitor și luminos al iertării de păcate. Este, cu adevărat, taina vieții noi care, prin darul Sfântului Duh, o înlocuiește pe cea învechită în rău. „Te pogori în apă purtând păcatele... Te pogori mort întru păcate și te urci înviat întru dreptate. Dacă ai fost sădit prin asemănarea morții Mântuitorului, atunci vei fi învrednicit și Învierii Lui (Rom. 6, 5). Căci, după cum Iisus a murit luând păcatele lumii, ca să te învie întru dreptate, omorând păcatul, tot astfel și tu, când te pogori în apă, ești îngropat în apă, ca și Acela (Domnul) în mormânt de piatră, te scoli iarăși, umblând întru înnoirea vieții⁴.

Iubiți frați și surori în Domnul,

Darul ceresc al vieții celei noi, începute prin Taina Sfântului Botez, strălucește astăzi, de Sfintele Paști, în sufletele, în inimile, în mâinile noastre și între noi. Purtăm în mâini aceeași lumină cerească de la sfântul și de viață dătătorul mormânt al Mântuitorului de la Ierusalim și, prin ea, ne vedem și credința și viața în comuniune. Spre a întări acest mare adevăr de credință, Sfântul Sinod ne-a invitat ca, în tot anul 2011, să cinstim, după cuviință, darul mare și ceresc al Sfântului Botez, ca temei și putere a învierii noastre din păcate, din suferințe și din moarte sufletească.

Așadar, între nenumăratele daruri ale Învierii Domnului, să ne rugăm a primi și bucuria înțeleșurilor Botezului nostru ca pe o proprie înviere, duhovnicească și creștinească.

La Sfânta Liturghie, în ziua Sfintelor Paști, se intonează în locul obișnuitei cântări „Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi!“, „Câți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați și îmbrăcat!“. În acest imn se cuprind și înțeleșurile tainice ale învierii

3. *Luminânda Învierii*, în „Penticostar“, Ed. I.B.M.B.O.R., București, 1999, p. 22.

4. Sfântul Chiril al Ierusalimului, *Cateheze*, Ed. I.B.M.B.O.R., București, 2003, pp. 45-46.

noastre la viața cea nouă. De aceea, momentul primirii Botezului este începutul creșterii pruncului încreștinat în lumina dreptei credințe, care îl ajută să primească și celelalte daruri ale Duhului Sfânt, până devine bărbat desăvârșit, până „*la măsura vârstei deplinătății lui Hristos*“ (Efes. 4, 13).

Așadar, primul mare dar ceresc al Sfântului Botez *este nașterea noastră din nou, prin Hristos și în Biserică, sau învierea la viața cea nouă. Paștile Domnului, Învierea Sa din morți devine, cu darul Preasfintei Treimi, la Botezul nostru, înviere la viața creștină.* „În Botez se închipuie moartea, Patima, Învierea, viața lui Iisus Hristos și aceste lucruri se fac toate deodată. Capul nostru fiind cufundat în apă ca într-un mormânt, vechiul om este înmormântat și astupat cu totul: când ieșim apoi din această apă, *învie omul cel nou* (s.n). Precum ne este ușor să ne afundăm în această apă și să ieșim mai apoi, la fel Îi este ușor lui Dumnezeu să-l înmormânteze pe vechiul om și să-l creeze pe cel nou. Această repetare se face de trei ori, pentru a ne învăța că puterea Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh face toate lucrurile acestea...“⁵.

Domnul a îngropat propriul Său Trup, pentru a omorî pentru noi moartea, iar pe noi ne invită la Botez să îngropăm doar păcatele, ca manifestări ale omului căzut și ne ridică înnoți, fără păcate, ca oameni luminați și curățiți. „În Botez se îngroapă păcatele, se șterg toate dinainte, omul este înviat și harul întreg este scris în inima lui, ca pe o tablă“⁶.

„*Deci ne-am îngropat cu El, în moarte, prin Botez, pentru ca, precum Hristos a înviat din morți, prin slava Tatălui, așa să umblăm și noi întru înnoirea vieții: căci dacă am fost altoiți pe El prin asemănarea morții Lui, atunci vom fi părtași și ai învierii Lui*“ (Rom. 6, 4-5). Această mare taină ne arată deodată despărțirea de întuneric, „de satana și de toate lucrările sale“ și unirea cu Hristos, Domnul Învierii și al vieții veșnice, întocmai cum ne arată și la slujba Tainei Sfântului Botez, „că nu am murit cu trupul, ci cu păcatul. Hristos a murit cu trupul, iar noi cu păcatul:

5. Sfântul Ioan Gură de Aur, *Omilia XXV, 2*, în vol. „Comentariu la Evanghelia de la Ioan“, Satu Mare, 1997, p. 122.

6. Idem, *Omilia a VI-a*, în vol. „Tâlcuiri la Epistola a doua către Corinteni“, Ed. Sofia, București, 2007, p. 69.

acolo a murit omul cel din trupul nostru pe care El (Hristos) l-a luat și l-a ridicat, iar aici a murit omul păcatului⁷.

Renăscuți prin Taina Sfântului Botez, *suntem și înfițați*, deci devenim fii ai lui Dumnezeu după har, fără a pierde calitatea de fii ai propriilor noștri părinți. La nașterea trupească se altoiește cea duhovnicească și omului trupesc i se deschide perspectiva omului duhovnicesc. „*Cuvântul (Hristos), Lumina cea adevărată, ne arată Sfânta Evanghelie pascală, luminează pe tot omul, care vine în lume... Și celor câți L-au primit, care cred în numele Lui, le-a dat putere ca să se facă fii ai lui Dumnezeu, Care nu din sânge, nici din poftă trupească, nici din poftă bărbătească, ci de la Dumnezeu S-au născut*“ (Ioan 1, 9, 12-13).

De aceea, numele Domnului Hristos, „*care este mai presus de orice nume*“ (Filip. 2, 9), ni se transmite în condiția de oameni noi, „*prin apă și prin Duh*“ (Ioan 3, 5). *Acesta este numele de creștin, nume al vieții înviate!* Numele este întărit apoi cu noua identitate, alta decât cea a propriilor noștri părinți trupești. *Ni se oferă nume noi și sfinte. Adevăratele nume ale creștinilor botezați în dreapta credință ortodoxă sunt cele ale sfinților din calendar. Orice părăsire sau refuz de a primi nume de sfinți este o abandonare a sfințeniei și a darurilor vieții celei noi, „în Hristos și în Biserică*“ (Efes. 5, 32). *Părinții nou-născuților prin Taina Sfântului Botez, în Biserică, sunt numiți nași.* Ei sunt părinții chemați să ajute fiul duhovnicesc la viața cea nouă, luminoasă și virtuoaasă și, de aceea, ei înșiși trebuie să lumineze, cu propriul exemplu de viață, tinerele lor vlăstare răsădite de Mântuitorul în „Grădina Maicii Domnului“ – Biserica.

Chiar dacă avem multiple motivații inspirate din societatea modernă, descreștinată și secularizată, de părăsire a numelor creștine la Botez, cu înțelepciune, cu răbdare și cu mai multă credință, cu toții putem reveni la înțelesurile adevărate, creștinești, ale vieții, dăruindu-le propriilor fii trupești perspectiva luminoasă și temeinică a existenței, nu doar pentru lumea trecătoare, ci pentru cea veșnică. Învierea Domnului este mărturia

7. Idem, *Omilia a XII-a*, în vol. „Omilia la Epistola către Filipeni“, Ed. Icos, 1998, pp. 214-215.

mărturiilor, temeiul temeiurilor și lumina adevărată a reorientării noastre spre sensul profund al înrădăcinării fiilor noștri în tradiția sfântă și sănătoasă a vieții creștine.

Fiul renăscut și înnobilit, cu nume de sfânt, este și el un potențial sfânt. De aceea, este îmbrăcat cu „haina luminoasă“ a Botezului și întărit cu „pecetea darului Duhului Sfânt“, spre a beneficia de toate bunătățile și de toate binecuvântările noii sale stări de „cetățean al Împărăției cerurilor“, încă de aici, de pe pământ.

În acest sens, noul botezat și luminat primește și harul Duhului Sfânt, căci Botezul este „dar mai presus decât tot ceea ce există. Harul de care depindem toată viața. Baie sfântă, în care este îngropat păcatul. Ungere sfântă, împărătească... Luminare prin strălucirea ce ne-o împărtășește. Veșmânt îmbrăcat pentru a acoperi necurăția. Baie care ne curăță cu adevărat. Pecete care consfințește și adevărește Împărăția lui Dumnezeu“⁸.

Această taină, legătura dintre îmbrăcămintea spirituală a noului botezat și prezența sa la biserică, mai ales de Sfintele Paști, se concretizează și în grija părinților pentru îmbrăcămintea exterioară, curată, luminoasă și înfrumusețată. *Ce luminoase și nobile sunt hainele populare ale țaranului român, ca prelungiri ale veșmântului luminos de la Botez, pe care, în Biserica primelor veacuri, cei nou-botezați îl purtau toată săptămâna de după Învierea Domnului, perioadă care, din acest motiv, se numește până astăzi „Săptămâna Luminată“; dar privirea și simțirea noastră fac și legătura dintre straietele țărănești de la noi și veșmântul preoțesc din dumnezeiasca și sfânta zi a Învierii! Cât de potrivită este ziua de astăzi pentru a ne strădui să înviem și în noi dorul după autentic, în credință, în viață și în portul luminos și decent, de la copilărie până la adolescență, ca mărturii vii ale actualizării darurilor sfinte ale Botezului!*

Darului de fii îmbrăcați în veșmânt luminos i se adaugă și cel al creșterii în familie, ca și în Biserică și în societate, până când realizăm

8. Sfântul Grigorie Teologul, *Le Baptême d'après les Pères de l'Église*, Migne, Paris, 1995, p. 117.

că suntem, prin Botez, o singură familie duhovnicească. Din starea de fii ai părinților, copiii crescuți creștinește devin creștinii luminați ai unei societăți tot mai ostile comuniunii și tot mai deschise egoismului și înstrăinării de Dumnezeu și de aproapele.

Botezul înseamnă și *înviere la sensul comunitar al vieții*, „cei ce până ieri (până la Botez, s.n.) eram robi, acum suntem liberi și cetățeni ai Bisericii. Cei ce eram mai înainte întru rușinea păcatelor, acum suntem întru îndrăzneală și întru dreptate. Și nu numai liberi, ci și sfinți, nu numai sfinți, ci și drepți, nu numai drepți, ci și fii, nu numai fii, ci și moștenitori, nu numai moștenitori, ci și frați ai lui Hristos, nu numai mădulare ale lui Hristos, ci și Biserică, nu numai Biserică, ci și instrumente ale Duhului... Ai văzut câte sunt darurile Botezului?”⁹.

Ieșirea din singurătate și din egoism este scopul principal al Botezului în viața socială, iar rodul fructificării darurilor sale este comuniunea. De aceea, noul botezat este de îndată împărtășit cu Sfintele Taine, ca din unirea cu Hristos să se întărească și în creșterea sănătoasă. „Iată la ce hrană ne cheamă, pentru a ne îndestula. *El este hrana noastră și sărbătoarea noastră*. Ca o mamă care își hrănește pruncul cu laptele matern, tot așa Hristos hrănește neîncetat pe cei ce i-a renăscut, cu Sfântul Său Sânge”¹⁰.

Iubiților,

Iată doar câteva dintre sensurile duhovnicești ale tainicelor legături dintre luminoasa sărbătoare a Învierii Domnului și propria noastră înviere din păcate, prin Taina Sfântului Botez.

Noua condiție creștină și viața luminată de credință se săvârșesc doar în lucrarea neîntreruptă a binelui, începând cu pruncii și copiii, în familie, în școală, în Biserică și în societate.

Programele misionare și educaționale ale Bisericii: religia în școală, „Hristos împărtășit copiilor” și „Alege școala!”, promovate cu dragoste de precucernicii părinți de la parohiile noastre, ajutați de profesorii de religie,

9. Sfântul Ioan Gură de Aur, *Omilia a III-a către neofii*, în vol. „Cateheze baptismale”, Sibiu, 2003, p. 59.

10. Sfântul Grigorie Teologul, *op. cit*, p. 218.

dar și de dascălii de acasă, părinții și bunicii, contribuie la o mai bună creștere și la dezvoltarea personalității tinerelor vlăstare ale neamului nostru.

De aceea, atât în familie, cât și în școală, dar și în viața de zi cu zi, sunt necesare aprofundarea dreptei credințe și participarea la viața liturgică și filantropică a Bisericii.

În parohii și în școli să urmăm cu însuflețire programele de catehizare, mai ales a părinților și a nașilor, pentru a se înțelege folosul duhovnicesc al Botezului, dar și pentru a cultiva, în sufletele și în inimile copiilor, virtuțile creștine, precum se roagă Sfânta Biserică, la Botezul unui prunc: „Cel ce ai dăruit lui înnoirea vieții, Însuși, Stăpâne, Doamne, binevoiește să strălucească pururea lumina feței Tale în inima lui; apără pavăza credinței lui (...) păzește într-însul nespurcată și neîntinată haina neștricăciunii cu care s-a îmbrăcat, păstrând într-însul, cu harul Tău, neștricată pecetea cea duhovnicească, și fii milostiv acestuia și nouă, după mulțimea îndurărilor Tale“.

Să încurajăm, în toate comunitățile parohiale, lucrarea credinței luminate de darurile Sfântului Duh, prin iubirea curată a părinților față de copii și a copiilor față de părinți, să mărturisim cu bucurie credința noastră și să întărim legătura cu părinții duhovnicești și nașii, mai ales în aceste zile luminoase ale Învierii Domnului.

Nu-i uitați, iubiți frați și surori în Domnul, pe cei singuri, triști, bolnavi, vârstnici ori înstrăinați, de aproape și de departe, căci toți „câți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați și-mbrăcat“.

Fie ca haina luminoasă a Botezului să ne călăuzească spre Hristos, în Biserica Sa, și unii către alții, prin iertare, „în iubire frățească... unii *altora dându-ne întâietate*“ (Rom. 12, 10).

Și așa să ne bucurăm, cu sănătate și pace, în luminoasa sărbătoare pascală a comuniunii frățești și a vieții veșnice!

Hristos a înviat!

Adevărat a înviat!

*Al vostru de tot binele doritor
și către Hristos Domnul rugător,*

† Casian,

Arhiepiscopul Dunării de Jos